

HUDUDLAR TURIZMINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI

Umarova Zevi Odilovna

Jizzax politexnika instituti

“Iqtisodiyot va menejment” kafedrası katta o‘qituvchisi

zeboumarova1967@gmail.com

Annotatsiya: Maqolada mamlakatimiz turizmning rivojlanishi unga ta'sir qiluvchi omillar, mamlakatimizda turizm borasida yaratilayotgan imkoniyatlar, aholiga ko'rsatilayotgan xizmatlar turi va sifatini oshirish, shuningdek sohani rivojlantirish istiqbollari yoritilgan.

Kalit so'zlar: Turizm, ichki turizm, ziyorat turizm, ziyorat odobi, turizm xizmatlarining eksporti, turizm bozori, turizm infratuzilmasi, turizm zonalari, turizm klasterlari, turoperatorlar, joylashtirish xizmatlari, turagentlar, oilaviy sayohat ta'tili.

ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА РЕГИОНОВ

Умарова Зеви Одилевна

Старший преподаватель кафедры «Экономика и менеджмент»

Джизакского политехнического института

zeboumarova1967@gmail.com

Аннотация: В нашей стране освещены факторы, влияющие на развитие туризма в нашей стране, возможности, созданные в сфере туризма в нашей стране, вид и качество услуг, предоставляемых населению, а также перспективы развития отрасли. статья.

Ключевые слова: Туризм, внутренний туризм, паломнический туризм, паломнический этикет, экспорт туристических услуг, туристический рынок, туристическая инфраструктура, туристические зоны, туристические кластеры, тuroператоры, услуги размещения, турагенты, семейный туристический отдых.

PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF TOURISM OF THE REGIONS

Umarova Zevi Odilovna

Senior lecturer of the "Economics and Management" department of Jizzakh

Polytechnic Institute

zeboumarova1967@gmail.com

Abstract: *The factors affecting the development of tourism in our country, the opportunities created in the field of tourism in our country, the type and quality of services provided to the population, as well as the prospects for the development of the industry are highlighted in the article.*

Key words: *Tourism, domestic tourism, pilgrimage tourism, pilgrimage etiquette, export of tourism services, tourism market, tourism infrastructure, tourism zones, tourism clusters, tour operators, accommodation services, travel agents, family travel vacation.*

Bugungi kunda mamlakatimiz iqtisodiyotining jadal taraqqiyoti, xalqimiz turmush darajasining o‘shib borishi aholining zamonaviy xizmatlarga ehtiyojini oshirmoqda. O‘z navbatida, yalpi ichki mahsulot tarkibida ham mazkur tarmoqning ulushi yil sayin ortib bormoqda, Bunday sharoitda shahar va qishloqlarimizga aholiga ko‘rsatilayotgan xizmatlar turi va sifatini oshirish, tizimda yangi ish o‘rinlari yaratish muhim ahamiyatga ega. Bu hudud iqtisodiyotini rivojlantirish va aholi turmush farovonligini yanada yuksaltirishga xizmat qiladi. Turizm iqtisodiyotning strategik tarmog‘i sifatida mamlakat taraqqiyotini ta‘minlashda muhim o‘rin tutadi. Harakatlar strategiyasida mamlakatimizda turizm industriyasini jadal rivojlantirish, iqtisodiyotda uning roli va ulushini oshirish, turistik xizmatlarni diversifikatsiya qilish va sifatini yaxshilash, turizm infratuzilmasini kengaytirishga olib keladigan o‘rta muddatli istiqbolda O‘zbekiston Respublikasida turizm sohasini rivojlantirish konsepsiyasiga asosan, shuningdek, 2017-2021 yillarda Konsepsiyani amalga oshirishga doir aniq chora-tadbirlar Dasturi ishlab chiqildi.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti 2022 yilning 19 sentyabr kuni mamlakatimizning ichki va tashqi turizm salohiyatini yanada oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida o‘tkazgan videoselekt yig‘ilishida Jizzax viloyat rahbariyatiga hududda xorijiy va mahalliy sayyohlar oqimini ko‘paytirish, xizmatlar doirasini kengaytirish, yangi turistik yo‘nalishlar joriy etish yuzasidan alohida topshiriq bergan edi. Shundan kelib chiqib, viloyatda turistik manzillarga xorijiy va mahalliy tashrif buyuruvchilarni olib borish bo‘yicha 5 kunlik marshrut (“Turistik halqa”) ishlab chiqilgan.

Natijada viloyatga 2022 yilda 13 ming nafar, "E-mehmon" va "Over" dasturlari ma'lumotlariga ko'ra, 2023 yilda 144,2 ming nafar xorijiy sayyoh tashrif buyurdi. Shuningdek, 2023 yilda viloyatga 1 mln. 176 ming nafar mahalliy sayyoh tashrifi qayd etildi. Jizzax viloyatida xizmat ko'rsatish va servis sohasini rivojlantirish borasida o'lgan imkoniyatlar ham mavjudki, bugun ulardan samarali foydalanish davr talabidir. O'tgan yil davomida viloyatimiz hududida 11 ta turkompaniya o'z faoliyatini boshlab, 20 ta yangi turmarshrutlar ishlab chiqilib, bularning soni 28 taga etdi. Shuningdek, sayyohlarga viloyatdagi 28 ta turoperator, 12 ta gid-tarjimon sinfga mansub avtobus va mikroavtobus xizmat ko'rsatib kelmoqda.

Viloyatimizda turizm istiqbolini belgilash, 2024 yilda amalga oshirilishi ko'zda tutilgan rejalar belgilanib, joriy yilda 35 ta yangi joylashtirish vositalari (3 ta mehmonxona, 10 ta xostel va 22 ta oilaviy mehmon uylari) tashkil etiladi va ularning umumiy soni 300 taga, o'rinlar soni 8 mingtaga, turoperatorlar sonini 35 taga etkazish, 5 ta gid-ekskursavodlarni sertifikatlash orqali ularning sonini 25 taga etkazish maqsadi qo'yilgan. Bundan tashqari Zomin tumanidagi "Suffa platosi 2400" halqaro umum mavsumiy kurortida 120 o'rinli 3 ta mehmonxona, 600 o'rinli restoran, uzunligi 200 metr bo'lgan osma ko'pri va 50 o'rinli zamonaviy avtoturargoh qurib foydalanishga topshirilishi hisobiga yiliga qo'shimcha 100 ming sayyoh jalb qilinadi. Zomin, Forish, Baxmal, Sharof Rashidov va G'allaorol tumanlarida ekoturizmni rivojlantirish va tashrif buyuruvchilar uchun 5 ta xostel va 10 ta oilaviy mehmon uylari tashkil etiladi.

Forish tumanidagi O'xum qishlog'i, Baxmal tumanidagi O'rmonchi va Jumasoy qishloqlarida etno qishloq tashkil qilindi va tashrif buyuruvchi turistlar soni 3-4 barobadga oshiriladi, ularning qolish kunlari 3-5 kungacha uzaytiriladi.

O'zbekistonda faoliyat olib borayotgan mutaxassislar, turizm sohasi vakillari, turizm agenti, yo'riqchi-yo'l boshlovchi va gid (gid-tarjimon)lar tomonidan ziyorat odobiga rioya qilgan holda faoliyat olib borishi, tarixiy ma'lumotlarni to'g'ri talqin qilishi, turistlarni keng jalb qilib borish maqsadida xalqaro va ichki bozorni mutassil tahlil qilish, faol targ'ibot va reklama ishlarini olib borish, turizm sohasida kadrlar etishmasligi va ularning jahon bozoridagi raqobatbardoshligini ta'minlash maqsadida, turizm sohasida kadrlar tayyorlaydigan davlat va nodavlat ta'lim muassasalarining sonini oshirish, ta'limning xalqaro standartlarini tadbiq etish va xalqaro mutaxassislarni jalb qilish, amaliy va nazariy darslarning nisbatini ko'rib chiqish, amaliyot bilan integratsiyani keng yo'lga qo'yish talab qilinadi. Umuman olganda yuqoridagi ishlarning amalga oshirilishi O'zbekistonda turizmni nafaqat ichki va ziyorat turlarini balki boshqa turlarini rivojlantirish, jahon turizm bozorida o'z mavqeini tiklashga olib keladi.

Hulosa o'rnida shuni aytishimiz mumkinki, sayyohlik dunyo iqtisodining jadal rivojlanayotgan sohalaridan biridir. Uning keng qamrovli taraqqiyoti esa ko'plab mamlakatlar uchun katta daromad manbaiga aylanib bormoqda. Biz turizm bozorida mustahkam o'z o'rnimizga ega bo'lishimiz uchun kecha qilingan ishlarimiz haqida emas, bugun yaratadigan yangiliklar haqida kshproq bosh qotirishimiz zarur. Zero, turist ham investor u sarflagan mablag'lar yurtimiz taraqqiyoti uchun xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 30 apreldagi "Ichki turizm xizmatlarini diversifikatsiya qilishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-232-son Qarori.

2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 09 fevraldagi "O'zbekiston Respublikasida ichki va ziyorat turizmini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-6165-son Farmoni.

3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasida turizmni jadal rivojlantirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi 2019 yil 5 yanvardagi PF-5611-son Farmoni.

4. Umarova, Z.O. (2020). BUSINESS OPPORTUNITY FOR TOURISM DEVELOPMENT. *Экономика и социум*, (10), 275-278.

5. Обидова, Ф.Я. (2023). УПРАВЛЕНИЕ СИСТЕМОЙ КАЧЕСТВА НА ПРЕДПРИЯТИЯХ. *Экономика и социум*, (11 (114)-1), 929-932.

6. Odilovna, U. Z., & Alexandrovich, A. A. (2024). ECONOMIC AND LEGISLATIVE CORNERSTONES OF INVESTMENT POLICY OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN. *JOURNAL OF EDUCATION, ETHICS AND VALUE*, 3(1), 87-90.

7. Umarova, Z. O., & qizi Nurboyeva, Z. Y. (2024). IQTISODIY RIVOJLANISH SHAROITIDA INNOVATSION LOYIHALARNI BOSHQARISH. *Educational Research in Universal Sciences*, 3(1), 108-113.

8. Umarova, Z. O., & Obidova, F. Y. (2023). GLOBALLASHUV SHAROITIDA INNOVATSION LOYIHALARNI BOSHQARISH. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(3), 203-207.

9. Obidova, F. Y., & Umarova, Z. O. (2023). BOSHQARUV FAOLIYATINI AMALGA OSHIRISHDA KADRLARNING GENDER TENGLIGI. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(3), 208-215.